

NPU 01 787; Kortisol

Indikation

Mistanke om hyperfunktion eller svigt af binyrebarken.

Patientforberedelse

Prøven bør tages om morgenen mellem kl 8 og 9. Patienten må ikke udsættes for fysisk eller psykisk stress før og under prøvetagningen. Til en vurdering af døgnvariationen kan der tages prøver kl 8 og 20. Ved en normal døgnrytme vil værdien om aftenen være under halvdelen af værdien om morgenen.

Prøvemateriale

Blod i lithium-heparin rør

Analysemateriale

1 ml plasma

Forsendelse

Afpipetteret serum med almindelig post

Holdbarhed

7 døgn ved 20°C; 7 døgn ved 4°C; 3 mdr ved -20°C

Laboratorium

Klinisk Biokemisk Afdeling, Århus Universitetshospital, Århus Sygehus, Nørrebrogade

Referenceinterval

200 - 700 nmol/L

Der findes særlige referenceintervaller for børn

Fortolkning

Forhøjede værdier ses ved binyrebarkhyperplasi og -adenomer (Cushings syndrom), hypofysær overproduktion af ACTH (Cushings syndrom) og ektopisk ACTH-produktion (fx i visse lungecancere). Manglende døgnvariation er et tidligt tegn på binyrebark-hyperfunktion.

Under graviditet og ved brug af østrogener øges koncentrationen af transkortin (kortikosteroidbindende globulin) i plasma og dermed også P-Cortisol.

Lave værdier ses ved primær binyrebarkinsufficiens (Addisons sygdom), adrenogenitalt syndrom, hypofyseinsufficiens og ved brug af syntetiske glukokortikoider.

Revideret: 11-01-2012

